

Bij het werken op het dak moeten maatregelen genomen worden om valgevaar te voorkomen. Dit geldt zowel voor platte- als voor een hellende daken. Deze toolbox geeft aan welke maatregelen genomen moeten worden, zodat werkzaamheden op het dak veilig uitgevoerd kunnen worden.

Dakrandbeveiliging

Beveiliging van dakranden en sparingen is noodzakelijk om valgevaar te voorkomen. De beste beveiliging is een permanente dakrand van minstens 1 meter hoog. Daarna heeft permanent leuningwerk van minstens 1 meter hoog de voorkeur. Het leuningwerk moet een boven- en tussenleuning hebben. Hekwerken en randbeveiligingen moeten bestaan uit een bovenregel op tenminste 1 meter boven het dakvlak, een tussenregel en een kantplank van 15 cm hoog. Openingen in het hekwerk mogen niet hoger/breder zijn dan 47 cm.

Het leuningwerk moet voldoen aan NEN 2770. Dit moet worden aangetoond met een certificaat, afgegeven door een certificerende instelling. Indien geen borstwering of permanente leuning aanwezig is, kan in een aantal gevallen een individuele voorziening worden getroffen of een tijdelijke dakrandbeveiliging worden gebruikt.

Tijdelijke dakrandbeveiligingen moeten volgens de voorschriften van de leverancier worden opgebouwd. Na het plaatsen van de beveiliging, maar ook na iedere aanpassing, moet het systeem worden gecontroleerd aan de hand van een controlelijst. Indien een dakrandbeveiliging niet doorloopt, moet men op een afstand van minstens 4 meter van het einde blijven, tenzij men is aangelijnd.

Als op meer dan 4 meter van de dakrand wordt gewerkt, dan is een duidelijk waarneembare visuele markering op het dakvlak voldoende. Markeren is niet nodig als er een dakrandbeveiliging aanwezig is of als er een fysieke afzetting met een hoogte van 1 meter is op 2 meter afstand van de dakrand.

Aanbevelingen

- Zorg voor afzetting langs de dakrand op alle plaatsen waar wordt gewerkt. De beveiliging ter weerszijden van dakopgang, bouwlift of stortkoker moet een minimale lengte hebben van 4 meter.
- Zet bij voorkeur het hele dak af, maar zorg in ieder geval voor afzetting van de werkplekzone met een uitloop van 4 meter naar beide zijden.
- Koppel de leuning op de hoeken door met geschikte hoekstukken of plaats doorgekoppelde leuninghouders op de hoeken.
- Zorg ervoor dat ballastgewichten niet per ongeluk kunnen worden verschoven. Dakbedekkingmateriaal mag niet als ballast worden gebruikt.
- Zet sparingen en lichtkoepels af of leg ze dicht met mandragend materiaal.
- Voer afdekkingen en leuning zo uit dat ze bij werk aan sparingen of randen gehandhaafd kunnen blijven.
- Controleer de beveiligingen na het aanbrengen en daarna minstens éénmaal per week. Controleer de beveiligingen ook nadat wijzigingen zijn aangebracht.

Individuele voorzieningen (aangelijnd werken)

Onder bepaalde voorwaarden is het werken met individuele voorzieningen toegestaan. Met individuele voorzieningen ofwel aangelijnd werken, wordt bedoeld dat de medewerker een harnasgordel draagt die verbonden is met een verankeringspunt. Deze persoonlijke valbeveiliging bestaat uit een harnasgordel en een verbindingsslijn met valdemper. Een verankeringspunt is een stevige, veilige plaats om de vanglijn aan te bevestigen, bijvoorbeeld een oog, een reling of leuning (sterkte overeenkomstig NEN-EN 795). De gebouwbeheerder / gebouweigenaar is verantwoordelijk voor de aanwezigheid en de kwaliteit van het verankeringsysteem.

Als verankering hebben integrale rail- of kabelsystemen die zijn opgenomen in of geplaatst op de dak(bedekkings)- of wandconstructie de voorkeur. Het verankeringssysteem moet zo zijn geplaatst dat bij een val het lagere niveau niet wordt bereikt. Hierbij moet rekening worden gehouden met de lengte van de valdemper als deze is uitgetrokken en een gedeelte van de lichaamslengte.

Dakankers moeten voldoen aan NEN-EN 795 en zijn gemaakt van duurzame materialen. Ze zijn geschikt voor het borgen van één persoon, tenzij de fabrikant anders aangeeft. De wijze van verankeren hangt af van het type dakvloer en/of dakbedekking en moet door een deskundige gebeuren volgens de voorschriften van de leverancier.

Voor bevestiging aan het verankeringspunt moet gebruik worden gemaakt van een gewezen band, een stalen lus, steigerhaak of musketonhaak (conform EN 362). Aanlijnen moet op een veilige plaats gebeuren. Slechts één medewerker mag, om zijn lijn te bevestigen, het dakvlak onaangelijnd betreden langs een gemarkeerde looproute of via een -pad. Deze medewerker bevestigt, na zichzelf te hebben aangelijnd, ook de lijn van de eventuele tweede medewerker aan het ankerpunt, zodat deze niet onaangelijnd het dakvlak hoeft te betreden.

Aanbevelingen

- Zorg dat de werknemers beschikken over voldoende vaardigheid en deskundigheid voor het werken met een harnasgordel. Dit kan door middel van een opleiding en instructie.
- Ga na of de bestaande ankerpunten regelmatig (minimaal één keer per jaar) worden gecontroleerd.
- Laat gordels jaarlijks inspecteren.

Voorzieningen voor het betreden van het dak

De veiligste manier om een dak te betreden is via een deur of een vaste trap. Daarna heeft een koiladder of toegang via een raam de voorkeur. Daarna heeft een permanente gevelladder met middenrail de voorkeur, vervolgens een aanhaakladder en tenslotte een staande ladder die is geborgd.

Bron: Arbouw